

<u>YAŞ DÖNEMLERİ</u>	<u>İNANÇ GELİŞİMİ (FOWLER)</u>	<u>DİN GELİŞİMİ</u>	<u>AHLAK GELİŞİMİ(KOHLBERG,PIAGET,GİLLİGAN, ERİCSON,FREUD)</u>
1) 0-2 YAŞ	<u>Temel iman (Anne karında ve yaşamın ilk ayları)</u> Duygusal güvenin başlangıcını içerir. Daha sonraki iman gelişimi bu esas üzerine temellenir.	Bebeğin dini duygularının zeminini oluşturacak olan güven duygusu şekillenir. Bu düzeydeki çocuklar sadece otoriteye uyar ve cezalandırılmaktan kaçınırlar. Genel olarak olayların dış görünüşüne ve meydana gelen zararın büyüklüğüne bakarak karar verirler. Olayın gerisindeki neden önemli değildir.	Piaget'nin işlem öncesi dönemine,Kohlberg'in gelenek öncesi düzeyine denktir. Bu düzeydeki çocuk, kültür içinde kabul edilen iyi ve kötü ölçütlerine göre davranır. Ahlak gelişiminde yer alan altı aşamadan ilk ikisi, gelenek öncesi düzey içinde yer alır.
2) 3-6 YAŞ	<u>Sezgisel / Yansıtan iman (ilk çocukluk)</u> Hayal gücü, algı ile uzun süren, imana ait şekillenmeleri bir araya toplar. Çocuk, kutsalın yasaklarını ve ahlak varlığının bilincine ulaşır.	Dinin,hayatın manası ile ilgili açıklamalarının nasıl öğretime müsait hale getirilebileceği,duyguları ve eğilimleri zedelemeyen nasıl sunulabileceği çocuğun dini gelişimi açısından önemlidir.Ölümsüzlük,ahret hayatı inancı,ölüm karşısında duyulan korku ve endişenin bu dönemdeki en etkili ilacı dindir.	Kohlberg'in gelenek öncesi düzey –bireyci- çıkarıcı yönelimler evresine denk gelir.Piaget'nin işlem öncesi düzeyi de bu yaş grubunu kapsar.Ancak Piaget'ye göre bu yaş grubunun sonlarına doğru somut işlem dönemi başlamaktadır.Bu dönemde çocukların kendi ihtiyaç ve isteklerinin karşılanması önemlidir. Diğer insanlarında ilgilerinin farkına varırlar. Ancak, ahlaki yargıda bulunacakları zaman, başkalarının ihtiyaçlarını somut bir şekilde dikkate almakla birlikte, hala birinci planda kendileri vardır. Ne kadar alırlarsa o kadar vermeleri söz konusudur.
3) 7-12 YAŞ	<u>Mistik / Gerçek (Literal) İman (İlkokul Yılları)</u> Bir	Dini kavramlar algılanmaya başlanır ancak içselleştirilme	Kohlberg'in Geleneksel düzeyi ve kişilerarası uyum eğilimi dönemine denk gelmektedir.Bu dönem

	<p>süre sonra mantıksal düşünme</p> <p>yeteneğinin gelişmesi,</p> <p>Piaget'nin somut işlemler evresine uygun olarak, dünyadaki işleyişi anlamaya yardımcı olur. Artık çocuk hayal ile gerçek dünya arasında ayırım yapabilir ve başkalarının perspektifini ayırt edebilir. Dini inançlar ve semboller tamamen gerçek olarak kabul edilir.</p>	<p>sürecinden uzaktır.</p> <p>Dine karşı ilgi fazlalaşır. Birey, bireyci-çıkarıcı yönelim evresindedir.İlkokul yıllarına karşılık gelir.</p>	<p>aynı zamanda Piaget'nin somut işlem dönemi</p> <p>özelliklerini yansıtır. Geleneksel düzey içinde yer alan üçüncü aşamada, akran gruplarıyla işbirliği gözlenir. İyi davranış, başkalarına yardım etmek ya da onları mutlu etmektir. Başkaları tarafından onay görmek, iyi çocuk olmak önemlidir. Ben merkezliliğin azalması ve somut işlemler dönemine girmesiyle çocuk, olaylara başkaları açısından bakabilme özelliğini kazanır. Ahlaki yargılarda başkalarının hissettiklerini de dikkate alır. Ancak yaptıklarını sadece ceza almamak için (aşama 1) ya da kendisi için (aşama 2) değil; aynı zamanda başkalarını mutlu etmek için yapmaya çalışır</p>
<p>4) 12-18 YAŞ</p>	<p><u>Sentetik / Geleneksel İman (İlk ergenlik)</u> 14 yaşına gelindiğinde, Tanrıyla daha çok kişisel ilişkiye istek doğuran biçimsel ameli düşünceyle ilgili soyut fikirlere bir güven söz konusudur. Geçmiş yaşantılar üzerine düşünmeleri ise gelecek ve kişisel ilişkiler konusundaki kaygılar, ortak bakış açısını yakalama ve bir dünya görüşü ve onun değerlerini paylaşmaya yardımcı olur.</p>	<p>Birey benmerkezcidir, soyut düşünür, geleneğin aktardığı inancı sorgular, arkadaş çevresine önem verir.</p>	<p>Kohlberg'in geleneksel düzey /kanun ve düzen eğilimi dönemine karşılık gelir.Bu dönemde Kohlberg'e göre doğru davranış, otoriteye ve sosyal düzene uygun olarak kişinin görevini yerine getirmesidir. Artık, akran gruplarının kurallarının yerini, toplumun kuralları ve kanunları almıştır. Kanunlar soru sorulmaksızın izlenir. Kanunlara uymayanlar asla onaylanmazlar. Birçok yetişkin, muhtemelen bu dönemde kalır.</p> <p>Piaget'nin soyut işlem dönemidir.Artık birey hipotetik çözümler yapabilir ve ileri düzeyde düşünebilir.</p>

<p>5)İLK YETİŞKİNLK DÖNEMİ</p>	<p><u>Bireysel / Düşünmeye Dayalı İnanç (Son ergenlik ve genç yetişkinlik)</u></p> <p>Burada dıştaki otoriteye güvenden içteki otoriteye güvene geçişi içeren, eleştirel gözden geçirme ve inanç ve değerleri yeniden inşa etme vardır. Bu, bilinçli bir şekilde verilen kararlara ve bir “yönlendiren ego” nun ortaya çıkmasına yol açar.</p>	<p>Önceki inanışlar yeni değerler ile kıyaslanır ve birey kendi inanç değerlerini belirler. Birey toplumsal sözleşme yönelimi evresindedir</p>	<p>Kohlberg’in gelenek sonrası düzeyine denk gelir.Toplumsal sözleşme eğiliminin olduğu aşamadır.Kohlberg’e göre bu dönemde, kanunların kullanımı ve bireysel haklar eleştireci bir şekilde incelenir. Toplumun kanunları ve değerlerinin görelî ve topluma özgü olduğu kabul edilmektedir. Kanunların demokratik olarak değiştirilebileceği ilkesine sahiptirler. Kanunlar, sosyal düzeni korumak, temel yaşama ve özgürlük haklarını güvence altına almak için gerekli görülmektedir. Bu ahlak gelişimi düzeyine, yetişkinlerin ancak %25’den azı gelebilmektedir.Piaget’nin soyut işlem dönemidir.</p>
<p>6)ORTA YETİŞKİNLK</p>	<p><u>Birleşik İman (Orta ya veya sonrası) :</u> Altıncı evrede, doğrudan yaşanılmayan gerçekle daha derinlikli bir ilişki kurma isteği doğuran karşıtların bir bileşimi (Örneğin, hiçbir bireyin genç ve yaşlı, erkek ve dişi, yapıcı ve yıkıcı olan yanlarının fark edilmesi) söz konusudur. Diyaloğa dayalı bilgi ortaya çıkar, öyle ki birey, karmaşık bir dünyanın çok yönlü bakış açılarına açık hale gelir. Bu , bireyin Bireysel / Düşünmeye Dayalı inanç evresinde</p>	<p>Kutuplar ve zıtlıklar birleştirilerek bireysel bir inanç geliştirilir. Kişinin dini inancı da bu açıdan şekillenir.</p>	<p>Kohlberg’in ahlak gelişimi yasında gelenek üstü düzeyin evrensel ahlak gelişimi düzeyini kapsar.Bu aşama ahlak ilkelerinin sonuncu aşamasıdır. Kişi ahlak ilkelerini kendisi seçip oluşturur. Bu ilkeler, adalet, eşitlik, insan hakları gibi bazı soyut kavramlara dayalıdır. Bu ilkeleri ihlal eden kanunlara uyulmamalıdır. Çünkü “adalet yasanın üstündedir” . Bireyin haklarına saygı esastır.</p>

	<p>gelişen iman sınırlarının ötesine geçmesini ve gerçek hem çok boyutlu, hem de kaynağı itibariyle birbiriyle bağlantılı olduğunun anlaşılmasına imkan tanır.</p>		
7) ERİŞKİNLİK	<p><u>Evrensel İman (Belirli bir yaş söz konusu değildir)</u> Son evre, adalet ve sevgiyi etkinleştirip, baskı ve işkenceyi alt etmek için oluşan veya Tanrının gücü ile birleşmeyi içerir. İnanç gelişiminin bu evresine ulaşan kimseler, “Aramızda sevgi ve adaletin hali hazırda var olduğu bir topluluk olarak yaşarlar. Onlar bizim huzurumuz için kurtulmuş bölgeler oluştururlar ve biz onlar” hem serbestlik için yaşar ve hem de tehdit için yaşantılarız. Bu kimseler, “adalet ve sevgi toplumu” na direnen, insanlıktan çıkmış yapılara bağlı ve dost olan kimselere karşı durmaya yönlendirir.”</p>	<p>Evrensel düşünebilen, kendini Tanrı’ya ve dine adanmış basamağıdır.</p>	<p>Kohlberg’in gelenek sonrası düzeyinin evrensel ahlak gelişimi aşamasıdır. Bu aşama ahlak ilkelerinin sonuncu aşamasıdır. Kişi ahlak ilkelerini kendisi seçip oluşturur. Bu ilkeler, adalet, eşitlik, insan hakları gibi bazı soyut kavramlara dayalıdır. Bu ilkeleri ihlal eden kanunlara uyulmamalıdır. Çünkü “adalet yasanın üstündedir” . Bireyin haklarına saygı esastır. Bu düzeye erişebilen çok az insan vardır.</p>

